
Analiza performantei economice a IMM-urilor din Regiunea Sud- Muntenia

Andrada Elena NIȚU (*nituandrada18@stud.ase.ro*)

*Facultatea de Economie Agroalimentară și a Mediului, Academia de Studii
Economice din București*

Alexandra Diana CHIRESCU

*Facultatea de Economie Agroalimentară și a Mediului, Academia de Studii
Economice din București*

Rezumat

Lucrarea prezintă determinarea activității economice a IMM-urilor din Regiunea Sud-Muntenia din România prin metoda analizei bibliometrice de tip cantitativ ce presupune identificarea evoluției în timp a documentelor științifice reprezentative din baza de date Scopus, analiză realizată cu ajutorul soft-ului VOSviewer (versiunea 1.6.18) și un model econometric de regresie liniară în Excel pentru determinarea influenței numărului de întreprinderi active din Regiunea Sud-Muntenia asupra României.

Cuvinte cheie: IMM; Sud-Muntenia; România; Economie; regresie; bibliometrie;

Clasificare JEL: E22 Investment, Capital, Intangible Capital, Capacity

Introducere

Orice entitate care desfășoară o activitate economică, indiferent de forma sa juridică este considerată o întreprindere.

Întreprinderile mici, mijlocii și microîntreprinderile (IMM-urile) formează motorul economiei naționale. Întreprinderile sunt o sursă importantă în dezvoltarea locurilor de muncă, cu un rol foarte important asupra creșterii competitivității și a gradului de ocupare a forței de muncă. (Gunter Verheugen)

Aceste IMM-uri sunt clasificate în funcție de numărul de angajați, și anume:

- Microîntreprinderile, care au cel mult 9 angajați și o cifră de afaceri netă anuală de maxim 2 milioane euro;
- Întreprinderile mici, care au între 10 și 49 de angajați și o cifră de afaceri netă anuală de până în 10 milioane de euro;
- Întreprinderile mijlocii, care au între 50 și 249 de angajați și o cifră de afaceri netă anuală de până în 50 de milioane de euro.

Scopul acestei cercetări este de a determina performanța economică a IMM-urilor din Regiunea Sud-Muntenia și de a scoate în evidență evoluția

documentelor publicate în baza de date Scopus, de la momentul apariției primului document cu caracter științific.

Ca metodă de cercetare a fost utilizată analiza bibliometrică de tip cantitativ, ce constă în utilizarea programului de specialitate VOSviewer (versiunea 1.6.18).

Prin intermediul acestei aplicații am identificat evoluția în timp a documentelor științifice publicate pe tema IMM-urilor.

Recenzia literaturii științifice

La nivelul Uniunii Europene, IMM-urile sunt în procent de 99% din totalul întreprinderilor, în acest mod, acestea oferă 65 milioane de locuri de muncă pentru locuitori, anual fiind înfiintate aproximativ 1,5 milioane.

În România, cele mai multe IMM-uri desfășoară activități în domeniul serviciilor. Acestea se adaptează ușor schimbărilor, fiind de dimensiuni mici și având capacitatea de a atrage forța de muncă, totodată având o mare importanță asupra bugetului de stat prin contribuția lor.

Apariția și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii este foarte importantă, deoarece ele încep ca întreprinderi mici, urmând să se dezvolte pe parcursul anilor și să evolueze spre întreprinderi mari.

Unii economiști prezintă întreprinderea ca fiind o unitate de producție dar, aceștia spun și că întreprinderile sunt grupuri, organizații sociale cu interese economice, politice și culturale comune.

Activitățile întreprinderilor sunt direct influențate de o serie de factori externi care influențează în mod direct și indirect în activitatea societății.

Consumarea în totalitate a factorilor de producție, cum ar fi factori materiali, financiari și umani, în cadrul întreprinderii. Literatura de specialitate confirmă faptul că, costurile cu care se obțin serviciile și produsele, în raport cu calitatea și capacitatea întreprinderilor de a comercializa și a obține un profit sunt dependente în realitate de puterea economică și nivelul de trai al țării.

Cercetările în acest domeniu au dus la concluzia că întreprinderile pot funcționa la un nivel al parametrilor economici inferiori față de cei ai altor țări, acestea nu pot asigura populației produse asemănătoare din punct de vedere al volumului și al raportului calitate-preț, mai exact, acestea nu pot asigura același nivel de bunăstare.

Metodologia cercetării

Bibliometria este o știință care se ocupă cu măsurarea cantitativă a tuturor documentelor științifice și are scopul de a indica interesul pe care îl prezintă în domeniul de cercetare analizat.

În această lucrare s-a analizat factorul de impact pentru baza de date Scopus, cercetarea cantitativă fiind făcută în aplicația VOSviewer, aplicație ce permite crearea diferitor hărți reprezentate grafic în funcție de numărul documentelor identificate, legăturile dintre autori, numărul de publicații per autor, țările ce dețin cele mai multe documente publicate pe tema interesată.

Lucrarea pune la dispoziție analiza documentelor obținute în urma interogării bazei de date Scopus, din care au fost extrase documente precum cărți, jurnale științifice, lucrări științifice și alte documente identificate cu codul TITLE-ABS-KEY (Romanian AND sme), la data de 04.04.2022. Au fost identificate în această analiză 197 de documente publicate ce conțin în titlul, rezumatul sau cuvintele cheie termenul "Romanian SME", ce reprezintă IMM România.. Nu au fost selectate filtre pentru interogarea bazei de date asupra autorilor, afilierii sau a altor clasificări privind publicarea documentelor.

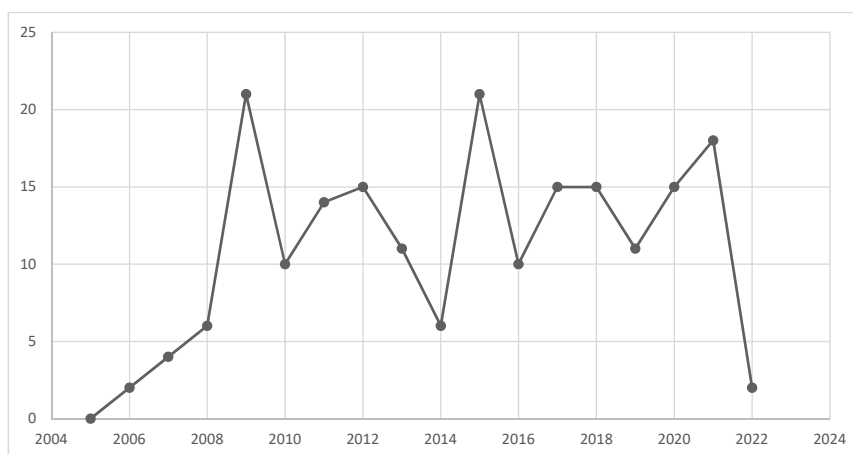
Tot în această lucrare s-a efectuat și un model econometric, respectiv regresie liniară prin intermediul căreia se poate evidenția relația cât și impactul dintre două variabile, dintre care o variabilă dependentă și una independentă. Ca variabilă dependentă s-a ales numărul întreprinderilor active din România iar, ca variabilă independentă s-a ales numărul întreprinderilor active din Regiunea Sud Muntenia.

Rezultate și discuții

În figura de mai jos se pot observa cele 197 de documente identificate în baza de date analizată segmentate pe ani, în perioada 2004-2022 (Figura 1). Primul document regăsit în baza de date Scopus a fost publicat în anul 2006. Odată cu aderarea României la Uniunea Europeană, de la 1 ianuarie 2007 se poate observa și creșterea interesului asupra documentelor pe tema IMM-urilor din România, deoarece UE a oferit sprijin financiar acestora, prin fondurile nerambursabile. În perioada analizată, cel mai mare interes asupra acestor publicații a fost identificat în anul 2009 și în anul 2015.

**Numărul documentelor publicate în baza de date Scopus în perioada
2004-2022**

Figura 1

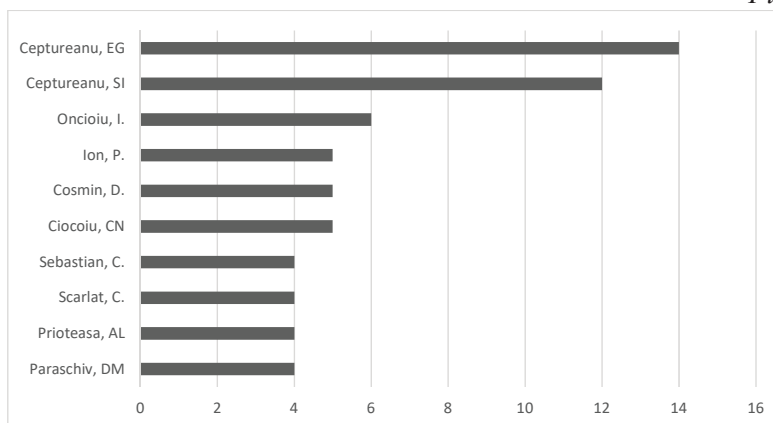

Sursa: baza de date Scopus

Au fost identificați primi 10 autori în funcție de numărul celor mai multe publicații pe tema IMM-urilor din România. Pe primul loc a fost identificat Conf.Univ.Dr. Ceptureanu Eduard Gabriel, cu un număr de 14 publicații, fiind urmat de către fratele său, Conf.Univ.Dr. Ceptureanu Sebastian Ion cu 12 publicații, ambii din cadrul Academiei de Studii Economice din București. Aceștia au publicat cele mai multe lucrări pe tema analizată. Au fost identificați și alți autori dar cu publicați mult mai puține, de cel mult 6 publicații pe autor, după cum se poate observa în figura de mai jos (Figura 2).

Numărul documentelor publicate în funcție de autor

Figura 2

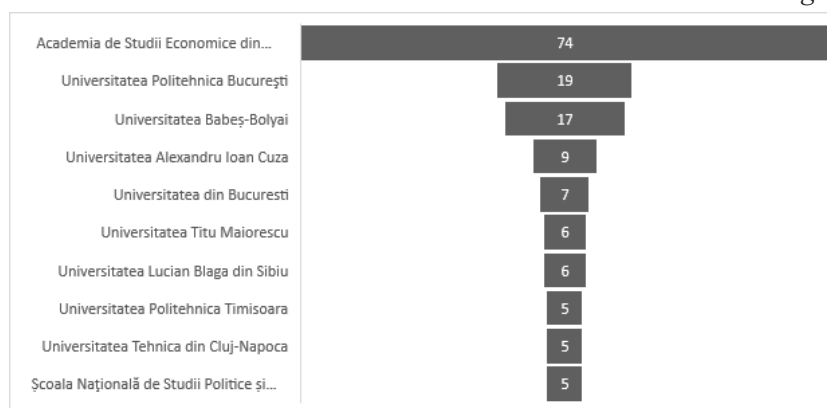

Sursa: baza de date Scopus

A fost analizat afilierea ce au cel mai mare interes de publicare al documentelor pe tema IMM din România. Se poate observa că cel mai mare interes identificat a fost în cadrul Academiei de Studii Economice din București, în număr de 74 de publicații, în cadrul celorlalte universități fiind identificate un număr mai mic de publicații. Pe al doilea loc se poate observa Universitatea Politehnica din București cu un număr de 19 documente publicate pe tema analizată și Universitatea Babeș-Bolyai cu un număr de 17 documente publicate.

Numărul documentelor publicate în funcție de afiliere autorului

Figura 3

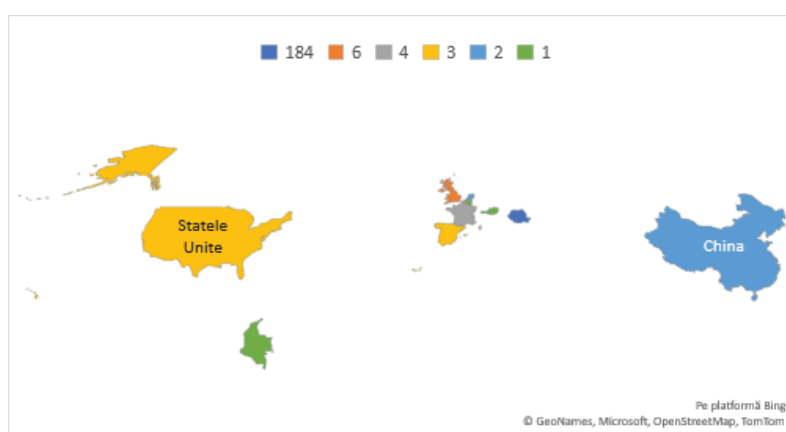

Sursa: baza de date Scopus

În figura 4, se pot observa țările în care au fost publicate documente pe tema IMM-urilor din România. Deși, tema vizează concret România și tot aici se pot observa cele mai multe documente identificate, în număr de 184, au fost identificate documente publicate având același interes și în alte țări, precum: 6 documente publicate în Regatul Unit, 4 documente publicate în Franța, 3 documente publicate în Spania, 3 în Statele Unite ale Americii, 2 documente publicate în Belgia și un singur document a fost publicat în Columbia. De aici se poate observa interesul altor țări asupra României.

Numărul documentelor publicate în funcție de țara acestora

Figura 4

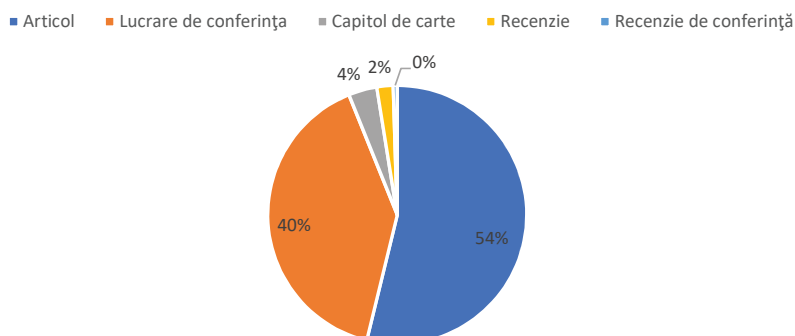

Sursa: prelucrare baza de date Scopus

Cele mai multe documente publicate au fost de tipul articolelor, în proporție de 54%, fiind urmate de lucrările de conferință cu 11 procente mai puțin, respectiv 40%. Celelalte tipuri de documente publicate fiind în mici proporții, între 1-4% și reprezentate de capitole de carte, recenzii și recenzii de conferință (Figura 5).

Numărul documentelor publicate în funcție de tipul acestora

Figura 5

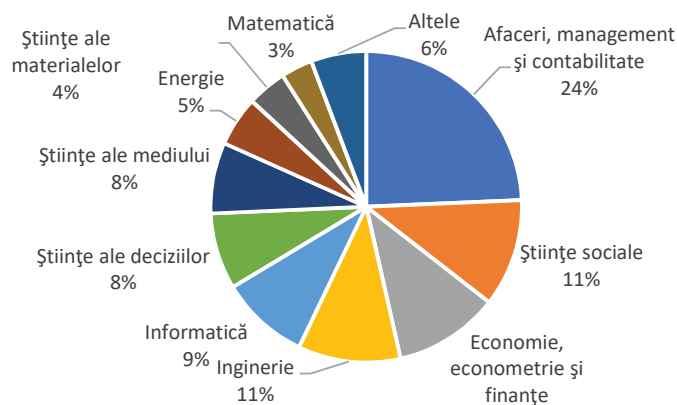

Sursa: baza de date Scopus

În funcție de domeniile în care au fost publicate documentele se poate observa din Figura 6., că cele mai multe documente au fost publicate în domeniul afacerilor, managementului și contabilității, în proporție de 24%, domeniul ingineriei, economiei, econometriei, și a finanțelor, și domeniul științelor sociale au procente egale de 11%. Au fost identificate articole publicate în domeniul informatic, în domeniul științelor (de mediu, al deciziilor, al matematicii) dar, și în alte domenii.

Numărul documentelor publicate în funcție de domeniul acestora

Figura 6

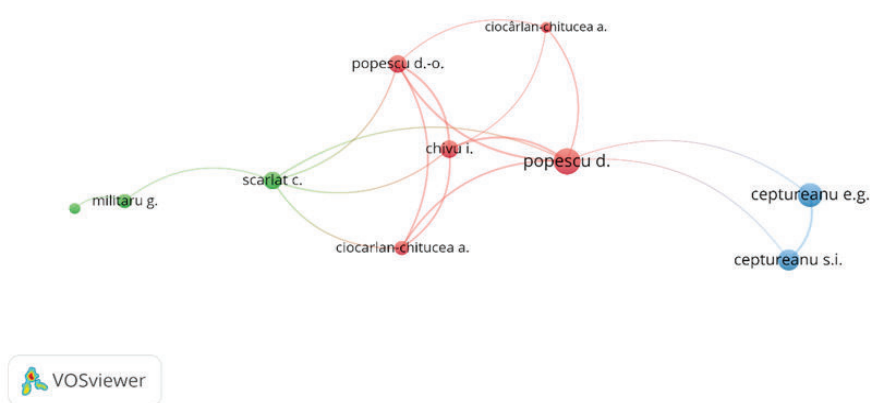
Sursa: baza de date Scopus

În Figura 7 se pot observa autorii ce au o strânsă legătură între ei privind documentele publicate pe tema IMM-urilor din România. Criteriul de analiză în aplicația de specialitate, VOSviewer a fost de minim două publicații pe autor și maxim 15.

Se pot observa strânse legături între autorii Popescu D., Ceptureanu E.G., și Ceptureanu S.I., dar și alți autori precum Militaru G., Scarlat C., Ciocârlan și Chițucea A., aceștia au legături și interese comune în scrierea și publicarea acestora.

Legaturile dintre autori ce au publicat documente

Figura 7

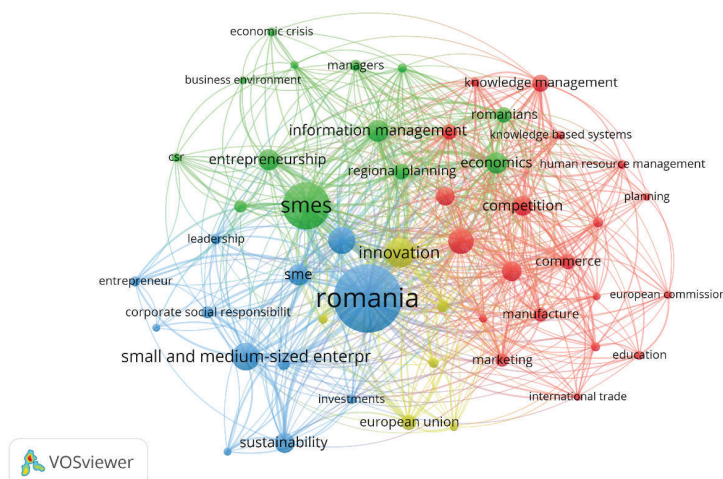

Sursa: prelucrare baza de date Scopus in aplicatia VOSviewer

În Figura 8. criteriul de analiză a fost de minim 5 cuvinte identificate în documentele publicate pe tema IMM-urilor și se poate observa faptul că cel mai des cuvânt întâlnit este “România”, urmat de “IMM”. Au fost identificate cuvinte precum: inovație, sustenabilitate, Uniunea Europeană, competiție, antreprenor, manager, plan regional, resurse umane, educație și multe altele după cum se poate observa și în figura de mai jos.

Cuvinte cheie identificate în documentele publicate

Figura 8

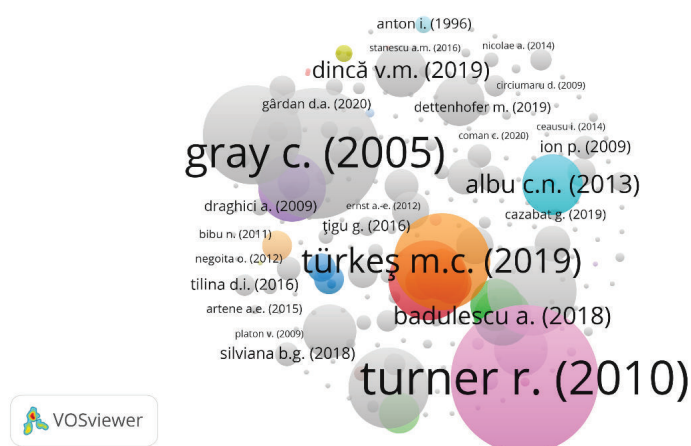

Sursa: prelucrare bază de date Scopus în aplicația VOSviewer

În Figura 9, se pot observa citările în funcție de autorul care a publicat documentul. Cele mai multe citări au fost identificate în documentele publicate de către Turner R. (2010), Gray C. (2005) și Turkeş M.C. (2019). Au fost citări și ale documentelor publicate de autori precum: Silvana B.G. (2018), Ion P. (2009), Tilina D.I. (2016).

Numărul maxim al citărilor pe autor

Figura 9

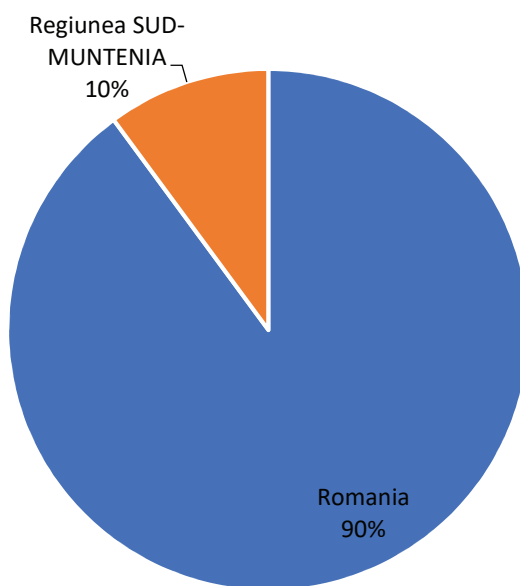

Sursa: prelucrare bază de date Scopus în aplicația VOSviewer

Conform Institutul Național de Statistică, în anul 2020, în regiunea Sud-Muntenia activau 10% din totalul întreprinderilor din România, poziționând regiunea pe locul 4 la nivel național, în comparație cu celelalte regiuni ale țării.

Ponderea întreprinderilor active din Regiunea Sud-Muntenia în totalul țării

Figura 10

Sursa: Institutul Național de Statistică

Numărul întreprinderilor active în perioada 2008-2020

Tabelul 1

Anul	Regiunea Sud-Muntenia	România
2008	59482	554967
2009	58214	541696
2010	53686	491805
2011	49587	452010
2012	51563	472187
2013	52890	485082
2014	54764	507440
2015	55620	513850
2016	57083	527792

2017	60276	553796
2018	63262	576545
2019	66199	591259
2020	70099	624206

Sursa: Institutul Național de Statistică

Regresia liniară

Tabelul 1

Regression Statistics								
Multiple R	0.993564835							
R Square	0.987171081							
Adjusted R Square	0.985888189							
Standard Error	6113.287319							
Observations	12							
ANOVA								
	df	SS	MS	F	Significance F			
Regression	1	28757555086	28757555086	769.4888742	8.59776E-11			
Residual	10	373722818.5	37372281.85					
Total	11	29131277904						
	Coefficients	Standard Error	t Stat	P-value	Lower 95%	Upper 95%	Lower 95.0%	Upper 95.0%
Intercept	49996.84344	17326.87408	2.885508558	0.016231596	11390.16212	88603.52476	11390.16212	88603.52476
59482	8.276615673	0.29836757	27.73966247	8.59776E-11	7.611811299	8.941420047	7.611811299	8.941420047

Sursa: prelucrare date din platforma INS

În Tabelul 2., se pot observa rezultatele obținute în urma regresiei liniare calculate în Excel și cum numărul întreprinderilor active din România trece prin mari modificări atunci când numărul întreprinderilor active din Regiunea Sud Muntenia se schimbă.

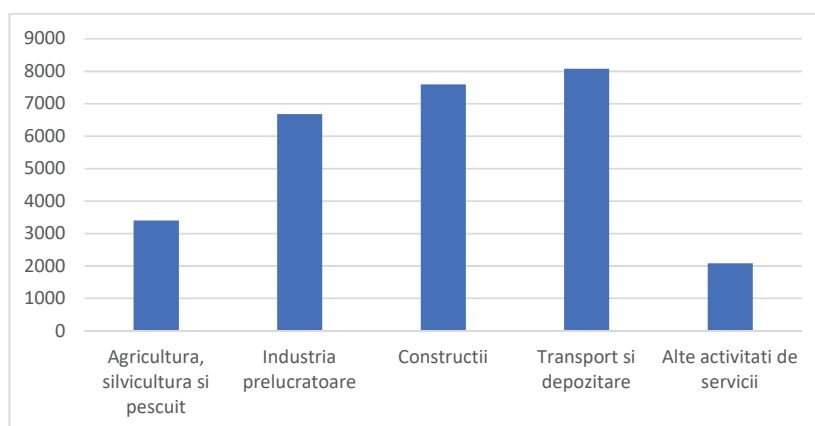
Coeeficientul de corelație este 0.99%, ceea ce înseamnă că este o strânsă legătură între numărul întreprinderilor active din regiunea Sud Muntenia și numărul întreprinderilor active din România;

Perioada analizată în regresia liniară este de 12 ani, pe baza datelor din Tabelul 1.

Caracteristicile economice ale întreprinderilor din regiunea Sud-Muntenia se impart în două categorii extrem de diferite, astfel că în zona nordică predomină un impresionant caracter industrial, pe când sudul regiunii se remarcă prin producția agricolă și agroalimentară. Așadar, cele mai multe întreprinderi își au domeniul de activitate în ramurile industriale, dintre care predomină transportul și depozitarea, construcțiile și industria prelucrătoare, urmate apoi de agricultură, silvicultură, pescuit și alte activități de servicii (Figura 11).

Numărul întreprinderilor active din Regiunea Sud-Muntenia în funcție de domeniul de activitate în anul 2020

Figura 11

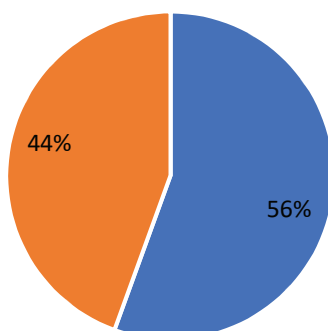
Sursa: Institutul Național de Statistică

Deși nu este o diferență semnificativă între cele 2 tipuri de structuri ale întreprinderilor, se observă tendința ascendentă pentru înființarea societăților comerciale în detrimentul întreprinderilor individuale (Figura 12), această tendință a fost favorizată de schimbările fiscale naționale, reflectând evoluția mediului legislativ din domeniu.

Distribuția întreprinderilor active, nou create, după tipul unității în anul 2019 din Regiunea Sud-Muntenia

Figura 12

■ Societati comerciale ■ Intreprinzatori individuali

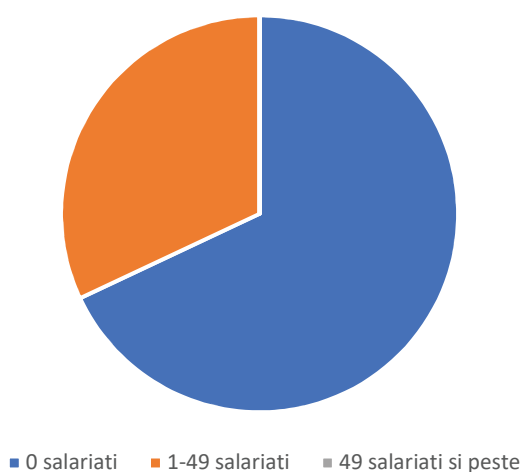

Sursa: Institutul Național de Statistică

Se observă preponderența microîntreprinderilor, în clasa de mărime 0 salariați, urmate de întreprinderile mici (Figura 13), situație rezultată în principiu datorită avantajelor fiscale și financiare pe care acestea le oferă. În regiunea Sud-Muntenia nu exista întreprinderi cu un număr de peste 49 de salariați.

Ponderea întreprinderilor active după clasa de mărime a numărului de salariați în anul 2019 din Regiunea Sud-Muntenia

Figura 13

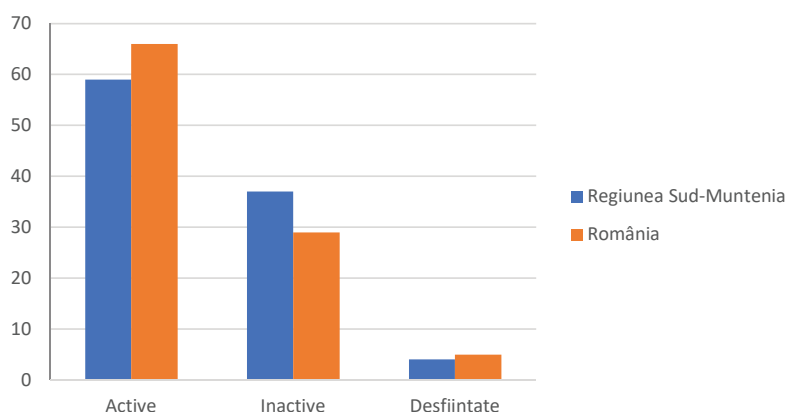

Sursa: Institutul Național de Statistică

Se poate observa în Figura 14., un număr ridicat al întreprinderilor inactive la un an după înființare, ceea ce poziționează regiunea la un nivel nesatisfăcător în comparație cu situația la nivel național; situația întreprinderilor rămase active este una decentă în raport cu cea națională, iar în ceea ce privește întreprinderile care și-au încetat definitiv activitatea, numărul acestora este unul foarte mic.

Numărul întreprinderilor nou create la un an de la înființare din Regiunea Sud-Muntenia

Figura 14

Sursa: Institutul Național de Statistică

Concluzii

În urma analizei documentelor și a graficelor rezultate, se concluzionează faptul că la nivelul Regiunii Sud-Muntenia, performanța economică a IMM-urilor s-a caracterizat printr-o evoluție fluctuantă, ușor ascendentă, influențată în mare parte de dinamica fiscală națională.

Această analiză este deosebit de importantă pentru evaluarea progresului întreprinderilor și pentru crearea de noi strategii funcționale care să ajute la evoluția și dezvoltarea economică a Regiunii Sud-Muntenia la nivel național.

Au fost identificate 197 de documente publicate pe tema IMM din România, cele mai multe publicate în cadrul Academiei de Studii Economice din București de către Conf. Univ.Dr. Ceptureanu Eduard Gabriel, cu un număr de 14 publicații, acesta fiind urmat de către Conf.Univ.Dr. Ceptureanu Sebastian Ion cu 12 publicații.

Numărul întreprinderilor active din Regiunea Sud-Muntenia influențează într-o foarte mare măsură numărul acestora la nivel național.

Referințe bibliografice

1. Anuarul Statistic al României-Activitatea întreprinderii; <https://insse.ro/cms/files/pdf/ro/cap15.pdf>
2. Institutul Național de Statistică;
3. Pătărlăgeanu, S.R., Dinu, M. and Constantin, M., 2020. Bibliometric Analysis of the Field of Green Public Procurement. *Amfiteatru Economic*, 22(53), pp. 71-81;
4. Studiu privind analiza stadiului competitivității și inovării în regiunea Sud Muntenia; Programul Operațional Regional, Sud Muntenia;
5. Ursachi, L., 2014, *Bibliometria pe intelesul tuturor*;